

QUINZENARI AUTONOMISTA

ANY I.

GRANOLLERS 23 JULIOL DE 1905

NÚM. 12

La redacció no respón dels treballs firmats.

Los originals no 's retornan.

Redacció y Administració

PLASSA PERPINYÀ, 14

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Trimestre. 0'75 ptas.
Número solt 0'15 »

Essent nacionalista l' acció que en el nostre poble realisa la Unió, tenen el dret y el dever de cooperarhi tots el catalans moguts per las aspiracions del Nacionalisme, qualsevulga que sia llur pensar y sentir en materias religiosas, politicas y socials.—(Declaració de la VII Assamblea de la Unió Catalanista.)

ELS ENEMICHS DEL CATALANISME

Els enemichs del Catalanisme, els que posan trabas y entrebanchs á l' Autonomia del nostre poble, els que ofegan un dia y altre dia el clam angustiós d' una nacionalitat befada y escarnida, son en primer lloch *els politichs forasters mercenaris del poder central*, els politichs hipócritas y vividors que á bandadas emigran del seu país ab el cap ple d' il·lusions y l' estómach buit, que venen á casa nostra á predicar aparentment república, monarquia, socialisme, carlisme, anarquia, que venen á predicar aparentment la deslliuració del obrer, la solució dels importants problemas socials, las doctrinas progresivas, pero que en realitat lo que venen á predicar es la mantenció seva y de sa familia á costa dels ignorants que 'ls escoltan, lo que venen á predicar es en realitat la lluyta de classes, la lluyta dels catalans entre sí, de nosaltres ab nosaltres pera aixís restar y distreure foras al Catalanisme, pera aixís afiansar més y més el jou ab que 'ns tenen fermats els seus companys de llengua y afeccions.

Després d' aquestos, los que més se distingeixen en fer mal al Catalanisme, son un gran número d' empleats que en forma de *nómina* plou de continuo sobre la nostra ja massa expremuda terra. Aquest aixám de *aspirantes, investigadores, delegados, inspectores, etz., etz.*, que ab la credencial á la butxaca, extesa desde Madrit, es creuhen ja tenir un dret

sobre la vida y l' hisenda dels catalans, aquestos son los que á tot' hora renegan de Catalunya, aquestos son los més terribles enemichs del Catalanisme que com espasa de Damócles está sempre aguantantse per un trist fil, y á punt de caurer sobre la seva *sacrosanta é intangible* menjadora. Y aixó es lo que 'ls dol, aixó es lo que 'ls fa tenir constantment en la boca el *patriotismo y la unidad de la Patria* que ningú 'ls ataca, aixó es lo que 'ls fa lleusar las expressions calumniosas y despreciativas que á cada pas llensan las sevas bocas famolencas contra 'ls catalanistas. El bocí de pa, el luxo, el vici que volen guanyar y mantenir ab l' esquena dreta, sens suar aquell pa y adquirirlo com fem nosaltres, aixó es lo seu patriotisme; d' aquí venen la seva ira, lo seu odi contra 'l Catalanisme. No n' he sentit cap d' empleat foraster que digui be de Catalunya, no n' he sentit cap d' empleat oficial dels que han nascut *allende el Ebro* que parli be dels nostres compatricis. Tots, enterament tots, los que jo he tingut la benovolença d' escoltar, després que aquí menjan, com diuhen ells, *la sopa boba*, no han fet altre cosa que enjegan insults y parauladas contra la terra generosa que 'ls manté.

Altres enemichs del Catalanisme son els *catalans traidors*. D' aquestos n' hi ha de diferentas categorias, uns sols son traidors á mitjas, altres son traidors del tot. Uns y altres son sers despreciables, envilit y degenerats que 'ls catalans que

tenim vergonya deuriam escupir al rostre al trovarlos pel carrer. Aquestos catalans descastats, aquestos fills borts de la nostra Patria, s' arrossegan com miserables reptils llepant las plantas dels seus butxins, rastrejan continuament, fan d' espías, y 's prestan á tota mena de baixesas y actes indignes tan sols puguin tenir content á n' el seu *amo*, á n' que demá recompensará los seus denigrans serveys ab una forta vergassada. Son més despreciables que 'ls dos grupos avans anomenats, y combaten el Catalanisme ja directa ja indirectament, per la seva perversitat moral ó per la degeneració tuberculosa del seu cervell atrofiat. Aquestos deuhen mereixer de nosaltres el més gran despreci, debém apartárnosen com s' aparta una dona pura y recatada d' una dona embrutida en el fanch del vici. Son sers que empestan, lo seu frech es contagiós com malfaltia congrenosa.

Finalment hi han encare uns altres enemichs del Catalanisme. y aquest grupo es lo més nombrós. Son aquestos els *catalans inconscients*. Tots aquells que innocentment escoltan, ab fervor inusitat, la prédica búida d' un politich mercader del Centre que vol ensorrar castells ab una revolució mentida, laboran indirectament pero ab perseverancia contra el Catalanisme, contra la justicia de nostra causa. Tots aquells catalans que, mancats d' il·lustració, faltats d' estudis ó de coneixements, segueixen las inspiracions d' un politich foraster á sou del

centralisme, inspiracions absolutistas, àcratas ó republicanas, conspiran contra la seva Patria natural, contribuexen à la seva perdicó. Y tots aquells que per la seva apatia, ignorancia ó deixadesa, miran impassibles com aquets polítics farsants se van ensenyorint de cors y terras, augmentant la miseria de Catalunya y 's contentan ab dir mal del govern y quatre paraulas de quèixa amarga; son també enemichs inconsciènts del Catalanisme, son terreno abonat pera desentrotllari el microbi que acaba ab la llivertat dels pobles y de las comarcas.

Velshiaquí exposats d' una manera vaga els quatre grupos que constitueixen l' excèrcit destructor de la nostra vida nacionalista, velshiaquí els factors de la nostra miseria, de la nostra ruina.

Aquestos son los que 'ns privan d' assolir l' Autonomia de la nostra Patria avuy, en los actuals moments, aquestos seràn demà els uns nostres companys, els altres... un cadavre sobre 'l que 's desplegarà triomfant la gloriosa y may vensuda bandera de las Quatre Barras!

G.

Examens á la "Cámara Agrícola"

En el local de la «Cámara Agrícola» se varen efectuar el passat dilluns els examens de solfeig, teoria y piano dels alumnes que reben ab tant profit las llicions del acreditat professor En Jaume Arumí.

El Jurat estava compost pels senyors En Frederich Alfonso, mestre compositor y professor de piano del Conservatori del Liceo; En Tomás Adam y el Reverent Joaquin Bordas, Pbre.

Els alumnes feren uns examens brillants com may s' havian vist, y tan el Jurat com el públich, compost de una nombrosa y escullida concurrencia, quedaren altament satisfets dels resultats prácticichs y falaguers obtinguts pels deixebles del Sr. Arumí.

A continuació transcribim la següent llista, que es una prova convincent de lo que acabem de dir:

Santiago Arnau, de solfeig Notable; de piano Notable.—Angeleta Güells, de solfeig, Sobresalient; de piano, Sobresalient.—Hermenegildo Oliveras, de solfeig, Sobresalient; de piano, Bueno.—Miquel Clot, de solfeig, Sobresalient; de piano, Sobresalient.—Maria Sauleda, de solfeig, Sobresalient; de piano, Sobresalient.—Francisco Parellada, de solfeig, Sobresalient; de piano, Sobresalient.—Mercés Freixa (segón curs), de solfeig, Sobresalient; de piano, sobresalient.—Francisco Sala (segón curs), de solfeig, Sobresalient; de piano, Sobresalient.—Agneta Soto, de solfeig, Sobresalient; de piano, Sobresalient.—Pepeta Jordana, de solfeig, Sobresalient; de piano, Sobresalient.—Joseph Cariteu (segón curs), de solfeig, Sobresalient; de piano, Sobre-

salient.

Además debem fer especial menció del jove Francisco Sala que feu un examen brillantíssim, revelant unas facultats extraordinarias pera la música, facultats que si las conserva y perfecciona poden ferlo ab el temps una eminencia.

Unim la nostra més coral felicitació à las moltes que ab aquest motiu ha rebut el mestre Arumí, y desitjém que semblant festa, primera en aquesta Vila de Granollers, se repeteixin cada any ab igual aprofitament y entusiasme.

PENSAMENTS

El que ab malas paraulas ó mals modos pretén rebaixar à altre, 's rebaixa à n' ell mateix.

El que te per costúm conversas dolentas 's deshonra y amohina à n' els oyents.

El que fa mal, pateix sempre, cuan pensa ferlo, cuan el fa y cuan l' ha fet.

La mala educació que molts pares donan al fills, constituheix la desgracia d' uns y altres.

Instruir à la dona, es instruir l' Humanitat.

Jesucrist va dir: no es suficient fer caritat als pobres, es precis buscar medis pera que no ho siguin.

Pera encendrer un foch basta cualsevol criatura, pero pera apagarlo se necessitan homes grants.

Un gran sabi deya: cuan la lley es injusta, la rebelió es santa.

L' home ignorant ó tímit, segueix el camí que li dictan las circumstancias, pero 'l sabi, de carácter actiu y enérgich s' obra pas à través de las mateixas.

PUJALT.

TELÉGRAMA REBUT

Hem rebut el següent telégrama que ab molt gust insertém:

«Comunicacions de la Isla de Cuba.
Periódich JUNY.—Granollers.
Habana, dia 14.

Sr. Director: Gran discurs pronunciat pel fill d' aqueixa Vila En Felip Marsans, sobre 'l tema «Catalunya, etz.»

La Comissió.—El Secretari,
ANTONI BOFILL.»

ILLIBERTAT!

Un jorn una cadarnera molt joliva me van dar, que 'n la gavia presonera no feya mes que cantar.

¿Qué cantaba la pobreta? de segü que no era amor, tan trista era sa veueta que fins s' enterní mon cor.

Era que semblava dirne: tos cuidados no 'm son grats, voldria d' eix lloch fugirne per gosar de llibertats, n' es mon cant, cant d' anyoranga sento aquí molta tristó sols ne visch de la esperanga de que arribi un jorn milló.

Jo voldria riallera, volant creuharne l' espay, cantar prop de la ribera, l' estar presa 'm causa esglay.

Mon anhel tant sols seria en lo brancatje frondós ferhi un niu, y hi cantaria las dolsuras del amor.

Veure despuntar l' aubada, com don raigs de plata el sol y á Natura una cantada entoná ab lo russinyol.

.....
.....
.....
.....

Pensant que la Patria mía son penar també es aquet tremolós de goig obria la presó del aucellet.

QUIMET DE BAGUR.

ESPIGOLANT

Llegim en un periódich, castellá per mes senyas, que dels 49 governadors nombrats pel ministeri Monteros Ríos, n' hi han 15 de militars y solsament UN de Catalá, el Sr. Schwartz. El fet d' haberhi 15 de militars, no 'ns ha sorprés perque del *liberalisme* y la *democracia* d' en Montero no 'n podem esperar res mes que espasas y *armas al hombro*. Pero lo de contarhi UN de catalá, aixó si que 'ns ha deixat *estupefactos*; perque nosaltres estavan ja convensuts de que 'ls catalans no podiam desempenyar... res, sino al contrari, anar empenyant y rebent alguna garrota, quan tot d' un plegat rebem la nova de que UN catalá habia sigut nombrat nada menos que governador! Y encara hi haurá algún ximple que dirá que no 'ns estiman?

Alzaos, fantasmas vanos, etc.

* * *

Del nostre company *El Poble Catalá*: «El destroyer *Osado* sorti 'l dilluns de Barcelona vers Tarragona pera fer son creuer mensual. Mes aixó debia ser una excusa, perque son veritable intent era 'l de veurer si podia fer malbé alguna cosa, ó quan no atropellarse à si propi; perque la cuestió es arribar à port ab averia, sia de la mena que sia... Precisament en aquell mateix instant una llanxa pescadora que estava per allí guanyantse la vida se li oferí com à primera materia pera intentar l' experiment. Aquet tingué un éxit complert; llanxa esbotzada, pescadors nadant, xarxas malmesas, etz., etz.»

Tindrém presents aquets fets pera 'l dia que 'ns convingui anar à pendrer algún bany à La Barceloneta. Si per cas

hi ha per 'lli algun *destroyer* de la mida del *Osado* ens en guardarem com d'escaldarnos. Y si 's tracta d'algun *crucero* ó *acorazado* ni tant sols acostarnos á la Rambla. Podria ser que d'una esbranzida anés fins al café Colon y fes una trencadissa de copas, taulas y cadiras.

* * *

El popular setmanari catalanista de Igualada *Nova Llevor* del 17 de Juny passat, porta un valent article titulat *Estúpits* y comensa aixís: «Al llegir la prempsa *castila*, etc.»

El recomaném á *El Imparcial* y á *La Correspondencia*. Es un articlet que 'n treuran such y poden ferhi molta propaganda ab alló de «los hijos espúreos» y el «sacrosanto,» etc., y demés termes recargolats. Y els *perros chicos* que després vindrán.

* * *

Llegim en un diari que 's publica á Barcelona, la secció de «Marítimas» y hi trovém un articlet molt sensat y ben escrit, en el cual un senyor anomenat *León Villanúa* es lamenta y ab tota la rahó, que li sobra, de que «A raíz del desastre se hizo mucha campaña por la instrucción práctica... pero después de unos años se *notó* que la instrucción de cada artillero salía en 36,000 pesetas... Aparte de esto, el elemento artillero seguía siendo igual que antes.» Es lamenta també de que «el crucero *Alfonso XIII* apenas pudo navegar dos años después de terminado» y de que «otro tanto sucedió con el crucero torpedero *Filipinas*.» Després explica que 'ls barcos de guerra espanyols *Lepanto*, *Acevedo* y *Osado*, pera ensenyar als mariners varen fer una especie de viatge de circumvalació parant-se devant del «cañonero desmantelado *Ebro*» ab l'objecte de dispararli «cuatro torpedos automóviles Whithead, de 20 kilógramos de algodón pólvora... A bordo del *Osado* embarcó el comandante general del arsenal Sr. Pinto y varios jefes y oficiales... Se dispararon los torpedos *sin que ninguno de los cuatro hiciese impacto.*» Y acaba dihent l'articulista. «Es escandaloso que se dispáren sobre un blanco fijo cuatro torpedos, y dos de ellos paseen por proa y dos por popa sin tocarlo... Nada digo de la suerte que hubiera corrido la división si el *Ebro* hubiese sido un torpedero enemigo y hubiese maniobrado con la rapidez, seguridad y osadía con que suelen hacerlo los japoneses.» Allavoras si que el *Osado* junt ab lo seu *comandante general del arsenal* haurian quedat fets una coca. No hi ha més, fills, es veu que 'l mal no te remey. Molts *Almirantes*, *Vice-almirantes*, *Contra-almirantes*, etc., que no serveixen mes que per *mirar* y cobrar. Un despilfarro horrendo y continuo, y cada cop que tinguém rahons ab alguna potencia extranjera per petita que sigui, pet de Marxa de Cádiz, la gran pallissa

al darrera y vingan creus pensionadas. ¡Oh, país de l'olla y de la *frescura!*

* * *

Suposém que ja deuen estar enterats de la negativa del *Concejo de Instrucción pública y Bellas Artes* al oferiment fet per la «Associació d'Estudis Universitaris Catalans.» No 'ns ha sorprés la nova, al contrari 'ns haguera sorprés si haguessin acceptat dit oferiment. Lo que 'ns ha sorprés es el seu *desprendiment* reconeguent que «los catalanes como tales tienen el derecho de hablar su lengua.» Com el castila també te 'l dret de parlar la seva; pero y d'imposarla á n'els demés? ¡Oh, generosidad!

CARAMBA.

REMITIT

Sr. Director de JUNY.

Present.

Molt Sr. nostre: Agrahirém vos serviu insertar en el periódich de vostre digna direcció las presents ratllas.

Havent hagut de desistir els firmants de continuar la subscripció que per afavorir á N'Emili Adzerol habíam obert, y no poguent ésser entregat al mateix el total recullit per causas ajenas á nostra voluntat. fem avinent als senyors que hi contribuïren, que poden passar á retirar sos respectius donatius á la casa n.º 17 de la Plassa de la Constitució, tots els díes de 8 matí á 6 tarde, entenent-se que si dintre 8 díes á contar desde la publicació del present, no han fet reclamació de cap classe, se 'ls creurá conformes en que la quantitat recaudada s'entregui al Hospital d'aquesta Vila, en quin cas fem públich que tal entrega s'efectuará el dia 30 del corrent á las 2 de la tarda per si algú vol assistirhi.

Anticipantvos mercés se vos ofereixen affms. servidors

F. Maspons.

J. Clapés.

CENTRE CATÓLICH

CONCERTS FAMILIARS

Seguint la tasca empresa, durant las nits dels díes 9 y 16 del corrent més, aquesta societat, ha donat lo tercer y quart de la tanda que te 'n projecte, anant á càrrech del notable y aplaudit *Quintet Filarmónich* que ab tant acert dirigeix nostre particular amic lo distingit mestre compositor lo Sr. En Manel Glauadell. Escullits foren los programes y que eran del agrado de nostres filarmónichs y particularment *filarmónicas*, doncas abundaban tal volta més aquestas que aquells, ho demostrá ben clar de la manera que ompliren lo jardí del Centre que, dit siga entre paréntesis, produheix molt bon efecte adornat á la veneciana entre 'ls bechs de gas. Tingué que repetir el *Quintet* quelcom pera satisfer los desitjos del públich en general, y en particular el grupo format per nostras filarmónicas, entre las que recordém á Dolors Daví, Conchita Montserrat y Asunción Clapés, Pepeta y Ramona Puntas, Montserrat, Beatriu y Rafela Maspons, Shara y Elena Bigas, Angelina Camps, Maria Blanxart, Maria y Rita Puig, Roseta Camillo... En fi, una llista interminable que aplaudia ab totas sas forsas y que de bon grat ho haguera fet repetir tot á no tenir compassió dels artistes.

Es lloable la iniciativa de la Junta de proporcionar un moment d'esbarjo á la fresca en aquest temps tan impropí de estar tancats en una sala d'hivern que es lo que posseïeixen totes nostras societats, educantnos fentnos sentir bona música de lo que tant mancats estém en aquesta vila.

Nostra enhorabona per l'èxit alcansat y per haver lograt convertir aquell local en un centre democrátich, doncas dona gust veurehi aquella barreja de obrers, menestrals y lo que significa de posició de nostra vila, formant un ambient que 's de desitjar perduri per sempre y que arreu voldriam veurer.

¡Avant, donchs!

Un soci del Centre.

D' AQUÍ Y D' ALLÀ

El dijous dia 13 va morir repentinament, á consecuencia d'una parálisis del cor el Sr. En Valentí Guardiola, pare del nostre estimat amic y col·laborador En Joaquím Guardiola. Tan sensible com irreparable perdua 'ns ha sorprés dolorosament. Acompanyém á nostre ver amic en son gran sentiment boy desitjantli la necessaria resignació. El Sr. Guardiola (V.) que fou en vida un model de ciutadans per la seva honradesa y un pare exemplar y bondados, contava actualment 63 anys. (D. E. P.)

Demá diumenge á las 10 del matí, tindrà lloch á la ciutat de Mataró y en el local del «Teatre Euterpe» un *gran meeting nacionalista radical*, en el que hi pendrán part els coneguts companys Linares, Gibert, Llorens, Roig y Pruna, Pujolá y Vallés, y Ventura Pardo per «Catalunya Federal», siguent presidit per lo Secretari de la honorable «Unió Catalanista» En Santiago Gubern. Recománem á tots els nostres correligionaris que fassin els possibles pera assistirhi. JUNY hi envia la seva adhesió entusiasta, y tenim entés que lo mateix farà la Associació Catalanista *Bruniquer* d'aquesta Vila.

El Centre catalanista *Gent Nova*, de Badalona ens ha remés un Cartell dels «Jochs Florals» que han organísat pel dia 15 d'Agost vinent, festa major d'aquella ciutat. S'adjudican 12 premis de reconegut valor. Las poesias deuen entregarse avans del dia 30 del present. Per falta d'espai no publicoem els temas. Forman el Jurat Calificador: El Dr. Martí Juliá, President; N' Ignaci Iglesias, Vispresident; En Lluís Via, En J. Pujol y Brull, N' Adriá Gual, En Joseph M.ª Folch y Torres, Vocals; N' Antón Busquets y Punset, Secretari.

Recománem la *Academia Franco Española* de Mr. Segarra, carrer de Ricoma, 96, á tots el que vulguin seguir la Carrera del Comers y sapiguer el francés á la perfecció.

En el número prop-passat, página 2.ª, en el article titulat «Bonas Orientacions», alí abont diu: «quina armonia mes estable tindrian aquestas grans escuadras,» deu dir: «quina armonia mes estable tindrian els pobles, sino vegessim anar pel mon aquestas grans escuadras.»

Hem rebut del representant á Granollers de la Companyia *Mutuelle de France et des Colonies*, En Joan Entraigas una medalla commemorativa de la que 'n parlarém en el próxim número.

SECCIÓ D' ANUNCIS

LA MONTSERRATINA

COTILLES DE TOTA MENA CARRER DE BARCELONA, 13
GRANOLLERS

Se facilitan MOTORS DE GAS
REPRESENTACIÓ
de las modernas ESTUFAS DE GAS
"Clamont"

Com prova convincent de ser la ESTUFA mes HIGIÈNICA y ECONOMICA que 's coneix pera la calefacció, sols cal dir que en las casas de maternitat de Inglaterra, Fransa y Espanya, se usa pera escalfar las incubadoras dels nens nascuts ans del temps, quins organs respiratoris son tant delicats.

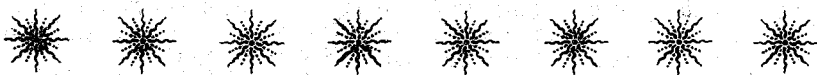
CEBRIÀ BAUTISTA VERT. -- Fàbrica del gas
GRANOLLERS

L' Aixarop FINA BROMURAT

Remei segur pera la curació de las malalties NERVIOSAS y DEL PAHIDOR.

Premiat en la Exposició Universal de Barcelona de 1888, y aprovat per la Real Academia de Medicina y Cirurgia de Barcelona.

SE VEN A GRANOLLERS:
Plassa del Bestiar, 49, Farmacia
A OLOT:
Farmacia y drogueria de J. Cardelús

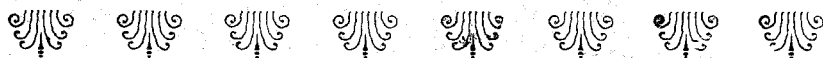

IMPRESMPTA
D' EN

FRANCISCO CUCURELLA

CARRER DE CORRÓ, 9. -- GRANOLLERS

Impresions de tota mena - Preus econòmichs

OBRAS DE J. VIDAL Y JUMBERT

er vius, monòlech tràgich.	0'50 ptas.
L' Hereuhet de la Ferreria, (Pròxima á sortir la 2. ^a edició).	
Lo Recort de Mossén Angel, drama en 3 actes y en prosa.	2'00 »
L' Encegat, drama en 3 actes y en prosa.	2'00 »
L' Evangelista, drama en 3 actes y en prosa.	2'00 »
La Última Caricia, quadro dramàtich.	0'50 »
Doloretas la Sastresa, comedia en un acte.	0'50 »
La Petita de can Punyego, ignocentada en un acte.	0'25 »
Lo Lias Etern, drama en 3 actes y en prosa.	2'00 »
Fulls del meu Album, quèntos.	2'00 »
La Ciencia del Language.	0'25 »

De venda en las principals llibrerias, y en aquesta vila en lo Centre de Suscripcions de

FELIU ESTAPER Carrer de las Sumeras, 3

JUNY

QUINZENARI AUTONOMISTA

Preu de suscripció, tres rals trimestre. -- Número solt, 15 céntims.

Anuncis á preus convinguts